

*Tillbakablickar,
en artikelserie
sammanställd av
Calle Sahlquist*

Vägen till full äganderätt av golfbanan på Hovås

AB Hofås Golfbana

Framsynta medlemmar, som önskade rädda Hovås golfbana undan tomtspekulationer, satte år 1910 igång teckning av aktier till ett bolag för inköp och arrendering av större delen av den mark, som den dåvarande 9-hålsbanan omfattade. Vid stiftandet av Aktiebolaget Hofås Golfbana tillförsäkrade sig klubben ett 50-årigt arrendekontrakt. De största aktieägarna, med en insats av 1.000 kr eller mer var: August Mattson (huvudägare i AB Hofås Villastad), Douglas Dickson, James Keiller, Edward Ljungquist, Arthur Seaton och Hakon Wijk. Totalt var det 36 medlemmar som tillsammans investerade 28.800 kr i bolaget. Flera klubbmedlemmar, som var delägare i tomtbolaget, gav ett vackert prov på sitt intresse för golfspelets framtid genom att överlämna sina aktier till klubben i samband med att banan projekterades till 18 hål 1933.

AB Hofås Villastad

(Villabolaget i vardagligt tal) Konstituerande stämma i bolaget hölls hösten 1905 och bolaget registrerades sedan år 1906 under firma AB Hofås Villastad. (f:et har som i ortsnamnet bytts till v). Syftet med verksamheten skulle vara att förvärva Egendomen Hofås för att därefter exploatera marken. (Villabolaget skänkte bl.a. marken till Klubben då Gamla Klubbhuset skulle byggas år 1909–10). Klubben hade börjat förhandla med Villabolaget i början av 1930-talet gällande ett flerårigt arrendeavtal beträffande den

mark som klubben behövde för 18-hålsbanan. Dispaschör Conrad Pineus hade insatts som adjungerad i den kommitté, som hade fått arrendeansökan om hand. Vid den tiden begav det sig att aktiestocken i Villabolaget fanns i Skandinaviska Bankens ägo. Conrad Pineus hade i bankens chef, Herman Mannheim, en gammal god vän och hade inga svårigheter att få sin vän bankdirektören att inse golfspelets välsignelser. Resultatet blev att banken erbjöd golfklubben att få köpa Villabolaget med dess tomter och övriga tillgångar för 115.000 kr.

Ett förvärv av detta bolag skulle innebära att Göteborgs Golf Klubb blev ägare av den mark som arrenderades samt ett antal obebyggda tomter som skulle möjliggöra utläggandet av ytterligare 6 hål, (1922–1933 hade banan 12 hål). Man skulle dessutom få över ett flertal tomter på annat håll som kunde fransäljas. Bl.a. det s.k. Flaggberget bakom greenerna 1 och 10B (där ett antal parhus byggdes åren 2010–2011), samt flera vilatomter, en stor badinrättning (marken väster om hål 10B där badet och badhytterna finns idag) och ett vattenverk (pumphuset vid entrén till 7:e hålets

backe), som vid denna tid försåg många fastigheter i Hovås med vatten.

Finansieringen av aktieköpet ordnades på följande sätt. Klubben disponerade sedan tidigare 40.000 kr. Svenska Amerikalinen ställde 25.000 kr till förfogande och Grand Hotel tecknade 5.000 kr, båda mot gottgörelse i det att respektive bolags kunder skulle få spela avgiftsfritt ett antal år. Medlemmarna visade genomgående sin offervilja för den goda saken. Allt som allt inbringade insamlingarna 77.900 kr.

Samtidigt träffades ett avtal med ett konsortium bland de golfspelande Hovåsborna, som för en summa av 50.000 kr övertog Villabolaget, sedan Golfklubben därifrån avskilt vad som behövdes för banans utbyggnad. Klubben hade nu tillräckliga medel för genomförandet av hela förslaget. Tanken bland aktieägarna i Villabolaget var att värna om vattenförsörjningen till fastighetsägarna i området och att erbjuda ett bra badställe för Hovåsborna. Driften av bolaget finansierades på senare år bl. a genom att då och då avstycka en tomt. Men efter det att Askims Kommun inkopierats i Göteborg försvårades denna möjlighet, bl.a. för att detaljplan för stora delar av Hovås saknades. Då aktieägarna inte var villiga att investera nytt kapital i bolaget för byte av vattenledningar, skötsel av badinrättningen m.m., var samtliga ägare överens om att sälja aktierna och fann en köpare inom Villabolagets styrelse, den nuvarande ägaren, Per Davidsson.

Elin Törnsten på Flaggberget år 1904.

Bekymmer på vägen

Man gjorde även vissa försök att få ytterligare mark åt Brottkärrshålet. Detta misslyckades tyvärr och man fick nöja sig med vad som stod till förfogande, varjämte man arrenderade omkring ett tunnland av Brottkärr för att bl.a. bredda vårt nuvarande åttonde hål. Arrendavtalet gällde per år och det blev upprepade höjningar av arrendesumman. Arealen var 5.125 kvm. Under 1941 försökte Klubben få köpa marken för 6.000 kr, vilket bud tvärt avslogs. Året därpå återupptogs förhandlingarna och dessa ledde till köp, varvid arealen minskade något och priset höjdes till 11.200 kr. Några Styrelsemedlemmar, samt en medlem, donerade totalt 8.250 kr och den resterande summan kunde Klubben klara. Hålet var säkrat men blev smalt. 1957 planerades för tre nya hål söder om 8an. Kontraktet var klart för underskrift men affären föll

slutligen på priset. Elaka tungor från denna tid påstod att förhandlingarna från Golfklubben uppträtt nonchalant och diktoriskt, vilket gjorde att tomtägaren drog sig ur affären.

Ett par år efter 18-hålsbanans färdigställande kom förslag om att klubben borde skaffa sig ytterligare mark vid vårt nuvarande 13:e hål så att utslaget kunde förlängas med ca 25 meter. (Herrtee låg då ungefär i höjd med dagens damtee). Den mycket aktive medlemmen Birger Sörvik, med bistånd av den närmaste villaägaren, ordnade köpet av denna korridor, som sedan donerades till klubben. Man trodde att saken var klar i och med detta, men lagfart kunde inte fås på grund av att jordbiten ansågs för liten för avstyckning. Så efter tio år lät villaägaren meddela att utslagsplatsen låg på hans mark och han fordrade ersättning för dessa år och även i framtiden. Lantmätaren konstaterade att

villaägaren hade rätt. De underhandlingar som följde ledde inte till något resultat. Adolf Svensson, som sedermera blev ordförande åren 1952–55, ingrep och gjorde personligen upp med villaägaren under några år innan ett köp av marken kunde komma till stånd.

Jubileumsåret 1952 kunde man konstatera att klubben var ägare till större delen av golfbanan, men att några vitala delar inte kunnat förvärfvas. Det gällde dels den s.k. Allmänningen, som tillhörde Hovås Skifteslag, vari klubben var delägare, och det berörde ca 18.000 kvm. Denna mark sträckte sig över nuvarande 6e 10e och 11e hålen ned till sötvattensdammen och tvärs över nämnda hål fram till bäcken och inkluderade gamla 6e green (nuvarande putting-greenen nere vid 7ans backe). Denna mark arrenderades för 500 kr per år. Men efter det att Klubben erhållit ett flertal donationer till 50 års Jubileet 1952

kunde marken inköpas året därpå. Donationerna uppgick till kr. 38.900 kr, varav AB Volvo och Rederi AB Transatlantic gav 10.000 kr vardera. Järnvägsaktiebolaget Göteborg-Särö, som i sin tur ägdes av Göteborgs Stad, var ägare till de stora sandhålorna. Klubben hade dock rätt att fritt använda dessa till golfspel. Denna mark kunde Klubben inköpa för 100.000 kr år 1956.

Den senaste marken som kom i Klubbens ägo var 10.000 kvm. från Villabolaget år 1990 för den symboliska summan av 45.000 kr. Marken runt 6e green och vägen upp mot 7e hålet, 7e tee och delar av fairway, delar av 8e hålet och områden kring 8e green samt delar av 5ans och 9ans nya herrteeområden.

Calle Sahlquist

Källa: GKG:s arkiv

Annons